

всички присъстващи. Китките са 30-40, напръскани с бронз. Жените си закичват с тях главите, а мъжете – ризите. Младата булка дарява гостите.

В сряда младоженката наново идва в дома на майка си, за да си измие косата. Събират се само жени, роднини и познати. Този ритуал се обяснява така: “да се измият всички нечистотии, всичко лошо”. После сестрите или братовчедките ѝ сресват косата. Булката пак е в бяла рокля. Свекървата е донесла баница, майката прави угощение. По възрастните жени благославят (Марушиакова 1992-в: 92-93).

Хорохая водят в понеделник вечерта булката на гости на родителите ѝ, където ги посрещат с богата трапеза. Лахо са на гости на кумовете, за да им полеят вода и да се измият. В сряда младите отново посещават дома на кумовете, където те свалят булото, дават пари на булката и ги гощават.

Този обред при футаджиите е една седмица след сватбата. Прави се “гезек” – взаимни гостувания на двете родителски семейства. Първо родителите на булката с 10-15 човеки близки роднини отиват у родителите на момчето, а на следващата седмица – обратно. „Гезекът” е празнуване в по-тесен кръг роднини с музика, тъпан и зурна, ядене и пиене (Футаджиите 2003:14).

При циганите/ ромите са характерни т.нар. *традиционни бракове*, при които двойката се възприема като семейна от общността, роднините, джинса. Те се узаконяват чрез свождането, което е централен момент в сватбения цикъл при всяка група. Циганската/ ромската сватба не е задължително да ходи в църква или при ходжа, както и в гражданското отделение. В тези случаи държавната администрация записва децата на името на майката. Например Койна Зинина Калчева (р. 1945 г., фичерка) носи презимето на майка си (както и другите ѝ две сестри), защото когато се ражда, родителите ѝ нямат граждански брак и в официалните документи бащата не е признат. Поради ниската женитбена възраст, обикновено, но не винаги, гражданските бракове се сключват чак след навършване на пълнолетие и не се прави сватбено тържество. “Браковете в махалата се регистрират чак като минат 30-те. Защото не са сигурни... А когато направят брак на 30-35 се смята, че това е стабилно семейство (ж., р. 1980 г., йерлии) (Цит. по Ромската жена 2003:200).

В тоталитарното време социалистическото законодателство преследва и наказва както ниската женитбена възраст, така и онези, които живеят на семейни начала без брак. „Предлагат се за изселване (1961 г. - б. а.): Мустафа Мехмедов Иланов – Казанлък, семейно положение: той, не-